

**«МАРШ (СТРАХОВЫЕ
БРОКЕРЫ)»
ЖАУАПКЕРШІЛІГІ
ШЕКТЕУЛІ СЕРІКТЕСТІГІ**

2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Жеке қаржылық есептілігі және
Тәуелсіз аудиторлар есебі

«Марш (Страховые Брокеры)» Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестігі

Мазмұны

	Бет
2020 ЖЫЛҒЫ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІН ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ ҮШІН ЖАУАПКЕРШІЛІК ЖӨНІНДЕГІ БАСШЫЛЫҚ МӘЛІМДЕМЕСІ	1
ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРЛАР ЕСЕБІ	2-4
2020 ЖЫЛҒЫ ЖЕКЕ ҚАРЖЫ ЕСЕПТІЛІК:	
Пайда мен шығын және өзге жиынтық кіріс туралы жеке есеп	5
Қаржы жағдайы туралы жеке есеп	6
Қатысушы капиталындағы өзгерістер туралы жеке есеп	7
Ақшалай қаражаттың қозғалысы туралы жеке есеп	8
Жеке қаржылық есептілікке ескертулер	9-36

«Марш (Страховые Брокеры)» Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестігі

**2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
жеке қаржылық есептілігін дайындау және бекіту үшін жауапкершілік жөніндегі басшылық
мәлімдемесі**

«Марш (Страховые Брокеры)» жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің (бұдан әрі «Компания») басшылығы 2020 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның жеке қаржылық жағдайын шынайы көрсететін Компанияның жеке қаржылық есептілігін, сондай-ақ оның аталған күні аяқталған жыл іші оның пайда мен шығын және өзге жиынтық кіріс туралы, капиталындағы өзгерістері туралы және ақшалай қаражаттың қозғалысы туралы тиісті жеке есептерді, сондай-ақ есеп саясатының негізгі қағидаттарын және жеке қаржылық есептілікке өзге ескертулердің көрсетілуін Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (ХҚЕС) сәйкес дайындауға жауапты.

Жеке қаржылық есептілікті дайындау барысында басшылық:

- есеп саясаты қағидаттарын дұрыс таңдауға және қолданылуын қамтамасыз етуге;
- ақпаратты, соның ішінде есеп саясаты туралы деректерді мұндай ақпараттың орындылығын, нақтылығын, салыстырмалылығын және түсініктілігін қамтамасыз ететін нысанда беруге;
- пайдаланушыларға есептілікті түсіну үшін ХҚЕС талаптарының орындалуы жеткіліксіз болғанда, сондай-ақ өзге де оқиғалар немесе шарттар Компания қызметінің жеке қаржылық жағдайы мен жеке қаржылық нәтижелеріне әсер еткен жағдайларда қосымша ақпаратты ашуға; және
- Компанияның өз қызметін келешекте жалғастыру қабілетін бағалауға жауапты.

Басшылық сондай-ақ:

- Компанияда ішкі бақылаудың тиімді әрі сенімді жүйесін әзірлеуге, енгізуге және қолдауға;
- Компанияның мәмілелерін ашуға және түсіндіруге, сондай-ақ Компанияның жеке қаржылық жағдайы туралы ақпаратты кез келген уақытта жеткілікті деңгейдегі дәлдікпен ұсынуға және жеке қаржылық есептіліктің ХҚЕС талаптарына сәйкес болуын қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін нысан түріндегі есепті жүргізуге;
- бухгалтерлік есепті Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүргізуге;
- Компания активтерінің сақталуын қамтамасыз ету бойынша мүмкін болатын барлық орынды шараларды қабылдауға;
- қаржылық және өзге де асыра пайдалану фактілерін анықтауға және олардың алдын алуға жауапты.

Компанияның 2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші жеке қаржылық есептілігін басшылық 2021 жылғы 27 сәуірде бекітті.

Басшылық атынан:

Андрей Комарковский
Бас басқарушы

2021 жылғы 27 сәуір
Қазақстан, Алматы қаласы

Евгения Склярова
Бас бухгалтер

2021 жылғы 27 сәуір
Қазақстан, Алматы қаласы

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРЛАР ЕСЕБІ

«Марш (Страховые Брокеры)» Жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің Қатысушысына және Басшылығына:

Пікір

Біз 2020 жылғы 31 желтоқсандағы қаржы жағдайы туралы есептен, 2020 жыл іші пайда мен шығын және өзге жиынтық кіріс туралы, қатысушы капиталындағы өзгерістер туралы және ақшалай қаражаттың қозғалысы туралы жеке есептерінен, сонымен қатар жеке қаржылық есептілікке ескертулерден, соның ішінде есеп саясатының негізгі қағидаларына қысқаша шолудан тұратын «Марш (Страховые Брокеры)» жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің (бұдан әрі «Компания») жеке қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік.

Біздің пікірімізше, қоса берілген жеке қаржылық есептілік 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның қаржы жағдайын, сондай-ақ Халықаралық қаржылық есептіліктің стандарттарына («ХҚЕС») сәйкес осы күні аяқталған жыл іші қаржы нәтижелері мен ақшалай қаражат қозғалысын барлық маңызды аспектілерде шынайы көрсетеді.

Пікір білдіру негізі

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына («ХАС») сәйкес жүргіздік. Бұл стандарттарға сәйкес біздің жауапкершілігіміз есебіміздің «Жеке қаржылық есептіліктің аудиті үшін аудитордың жауапкершілігі» бөлімінде көрсетілген. Біз Бухгалтерлерге арналған халықаралық әдеп стандарттары бойынша кеңестің Кәсіби бухгалтерлердің әдеп кодексіне («Кодекс») сәйкес және Қазақстан Республикасында жеке қаржылық есептіліктің аудитіне қолданылатын әдеп талаптарына сәйкес Компанияға қатысты тәуелсізбіз. Сонымен қатар, біз осы талаптарға және Кодекске сәйкес өзге де әдеп міндеттемелерін орындадық. Біздің пікірімізше, біз алған аудиторлық дәлелдемелер пікірімізді білдіруге негіз болу үшін жеткілікті әрі тиісті болып табылады.

Маңызды жағдайлар

Жеке қаржылық есептілікке 2-ескертуде көрсетілгендей, Компания сондай-ақ шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындайды. Осы жеке қаржылық есептілік Компания басшылығы 2021 жылғы 27 сәуірде шығаруға бекіткен шоғырландырылған қаржылық есептілікпен бірге қарастырылуы тиіс.

Делойт атауы бір немесе бірнеше кез келген «Делойт Туш Томацу» тобына кіретін заңды тұлғалардың біріне қатысты, оның қатысушыларының жауапкершілігі олар кепілдік берген көлеммен шектелетін, Ұлыбритания заңнамасына сәйкес тіркелген жеке компания болып табылады; әр сондай заңды тұлға жеке және тәуелсіз заңды тұлға болып табылады. «Делойт Туш Томацу Лимитед» тобының және оған кіретін заңды тұлғалардың заңды құрылымы туралы ақпарат келесі сайтта көрсетілген: www.deloitte.com/about. «Делойт» ТМД заңды құрылымы туралы ақпарат келесі сайтта көрсетілген: www.deloitte.com/ru/about

Басшылықтың және корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғалардың жеке қаржылық есептілік үшін жауапкершілігі

Басшылық осы жеке қаржылық есептілікті дайындауға және оның ХҚЕС сәйкес шынайы ұсынылуына, сонымен қатар басшылықтың пікірінше алаяқтық немесе қателесуден болатын айтарлықтай бұрмалаушылықтары болмайтын жеке қаржылық есептілікті дайындауға қажет болатын ішкі бақылау жүйесіне жауапты.

Жеке қаржылық есептілікті дайындау барысында басшылық Компанияның өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетін бағалауға, қызмет үздіксіздігіне байланысты деректерді тиісті жағдайларда ашып көрсетуге және қызмет үздіксіздігі жорамалы негізінде есептілікті дайындауға жауапты, алайда басшылық Компанияны таратуға, оның қызметін тоқтатуға ниеттенген жағдайларды, немесе оның тарату немесе қызметін тоқтатудан басқа қандай да бір нақты баламасы болмаған жағдайларды қоспағанда.

Корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғалар Компанияның жеке қаржылық есептілігін дайындауын бақылауға жауапты.

Жеке қаржы есептіліктің аудиті үшін аудитордың жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз ықылассыз әрекеттер немесе қателесу салдарынан жеке қаржы есептілікте елеулі бұрмалаушылықтардың жоқтығына орынды сенімділік алу және біздің пікірімізді қосатын аудиторлық есеп шығару болып табылады. Орынды сенімділік – сенімділіктің жоғары дәрежесі болып табылады, бірақ ол ХАС сәйкес жүргізілген аудит барысында елеулі бұрмалаушылықтар бар болған жағдайда олардың әрдайым анықталуының кепілдігі болып табылмайды. Бұрмалаушылықтар ықылассыз әрекеттердің немесе қателесудің нәтижесінде туындауы мүмкін. Егер бұрмалаушылықтар пайдаланушылардың жеке қаржылық есептілік негізінде қабылдайтын экономикалық шешімдеріне жекеше немесе бірлесіп әсер ете алса, елеулі бұрмалаушылықтар болып есептеледі.

ХАС сәйкес жүргізілетін аудит аясында біз кәсіби пайымдау қолданамыз және бүкіл аудит барысында кәсіби күмәншілдік сақтаймыз. Бұған қоса, біз келесілерді орындаймыз:

- ықылассыз әрекеттер немесе қателесу салдарынан жеке қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелдерін анықтаймыз және бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық рәсімдерді әзірлейміз және жүргіземіз; біздің пікірімізді білдіруге негіз болуы үшін жеткілікті және тиісті болып табылатын аудиторлық дәлелдерді аламыз. Ықылассыз әрекеттер салдарынан елеулі бұрмаланудың табылмау тәуекелі қателесу салдарынан болатын елеулі бұрмаланудың табылмау тәуекелінен жоғары, себебі ықылассыз әрекеттерге сөз байласу, жалғандық, әдейі қалдырып кету, ақпаратты бұрмалап ұсыну немесе ішкі бақылау жүйесін айналып өту арқылы әрекеттер жасау кіруі мүмкін;
- жағдайларға сәйкес аудиторлық рәсімдер әзірлеу мақсатында аудит үшін маңызы бар ішкі бақылау жүйесін зерделейміз, бірақ Компанияның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі жайында пікір білдіру мақсатында емес;
- қолданылатын есеп саясатының тиісті сипатын және басшылық есептеген бағалау мәндерінің негізділігін және ақпараттың тиісті ашылуын бағалаймыз;

- басшылықтың қызмет үздіксіздігі жорамалын қолдануының заңдылығы туралы тұжырым жасаймыз, ал алынған аудиторлық дәлелдемелер негізінде – Компанияның өз қызметін үздіксіз жалғастыра алатынына елеулі күдік тудырта алатын оқиғаларға немесе жағдайларға байланысты елеулі белгісіздіктің бар немесе жоқ екендігі жайлы тұжырым жасаймыз. Егер біз елеулі белгісіздіктің бар екені туралы тұжырымға келсек, біз аудиторлық есебімізде қаржылық есептіліктегі тиісті ақпарат ашуға назар аудартуымыз керек, немесе ақпарат тиісті түрде ашылмаған болса, пікірімізде ескертпе жасаймыз. Біздің тұжырымдарымыз аудиторлық есебіміздің күніне дейін алынған аудиторлық дәлелдерге негізделген. Алайда, келешек оқиғалар немесе жағдайлар Компанияның өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетінен айырылуына әкелуі мүмкін;
- жеке қаржылық есептіліктің жалпы ұсынылуын, оның құрылымын және мазмұнын, соның ішінде ақпараттың ашылуын, сондай-ақ қаржылық есептілікте оның негізі болатын операциялар мен оқиғалардың шынайы көрсетілуінің қамтамасыз етілуін бағалаймыз.

Біз корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғалармен ақпараттық әрекеттесуді жүзеге асырып, оларды аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімдері жөнінде, сондай-ақ аудит барысында анықталған елеулі ескертулер, соның ішінде біз аудит барысында анықтайтын ішкі бақылау жүйесінің елеулі кемшіліктері туралы хабардар етеміз.

«Делойт» ЖШС
Қазақстан Республикасында
аудиторлық қызметпен айналысуға
№ 0000015 мемлекеттік лицензия,
сериясы МФЮ-2
Қазақстан Республикасының
Қаржы министрлігі
2006 жылғы 13 қыркүйекте берген

Жангир Жылысбаев
Тапсырма бойынша серіктес
Қазақстан Республикасының
білікті аудиторы
2012 жылғы 22 қарашадағы
№ МФ-0000116
аудитордың біліктілік куәлігі
«Делойт» ЖШС
бас директоры

2021 жылғы 27 сәуір
Қазақстан, Алматы қаласы

«Марш (Страховые Брокеры)» Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестігі

2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Пайда мен шығын және өзге жиынтық кіріс туралы жеке есеп

(мың Қазақстандық теңгемен)

	Ескертулер	2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Брокерлік қызметтер бойынша комиссиялық кірістер	15	369,842	951,495
Өзге кірістер	15	1,776	13,615
Кірістер жиыны		371,618	965,110
Жалпы және әкімшілік шығыстар, соның ішінде:	4	(449,143)	(528,434)
Еңбекақы бойынша шығыстар және іссапар шығыстары	4	(251,685)	(345,706)
Бас компанияның басқару қызметтері үшін төленетін комиссия	4, 15	(69,494)	(71,318)
Тозу және амортизация	4, 9, 10	(20,695)	(7,869)
Кәсіби қызметтер	4	(19,045)	(36,362)
Салықтар, табыс салығын қоспағанда	4	(17,285)	(602)
Жалдау бойынша шығыстар	4	(4,163)	(15,264)
Күтілетін кредиттік шығындар бойынша резервті (қалыптастыру)/қалпына келтіру	8	(432)	1,721
Жалдау міндеттемелері бойынша пайыздық шығыстар	10	(6,764)	(850)
Шетел валютасымен жасалған операциялар бойынша таза пайда	6	34,800	6,351
Шығыстар жиыны		(421,539)	(521,212)
САЛЫҚ САЛУҒА ДЕЙІНГІ (ШЫҒЫН)/ ПАЙДА		(49,921)	443,898
Табыс салығы бойынша үнемдеу/ (шығыс)	5	26,287	(131,598)
ТАЗА (ШЫҒЫН)/ ПАЙДА		(23,634)	312,300
ЖИЫНТЫҚ (ШЫҒЫН)/ КІРІС ЖИЫНЫ		(23,634)	312,300

Компания басшылығы атынан:

Андрей Комарковский
Бас басқарушы

2021 жылғы 27 сәуір
Қазақстан, Алматы қаласы

9-36 беттердегі жеке қаржылық есептілікке ескертулер осы жеке қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

Евгения Склярова
Бас бухгалтер

2021 жылғы 27 сәуір
Қазақстан, Алматы қаласы

**«Марш (Страховые Брокеры)»
Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестігі**

**2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша
Қаржы жағдайы туралы жеке есеп
(мың Қазақстандық теңгемен)**

	Ескер- тулер	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
АКТИВТЕР			
АҒЫМДАҒЫ АКТИВТЕР:			
Ақшалай қаражат пен оның баламалары	7	292,394	524,284
Дебиторлық берешек	8, 15	143,381	88,295
Болашақ кезеңдердің шығыстары		4,593	4,588
Ағымдағы табыс салығы бойынша активтер		78,661	22,836
Салықтар бойынша алдын ала төлемдер		1,481	8,193
Өзге активтер		773	957
		521,283	649,153
ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР:			
Кейінге қалдырылған салық активтері	5	24,889	18,212
Негізгі құралдар	9	62,515	19,122
Материалдық емес активтер	9	1,321	1,542
Пайдалану құқығы нысанындағы актив	10	62,187	40,236
Еншілес кәсіпорынға инвестициялар		117	117
		151,029	79,229
		672,312	728,382
АКТИВТЕР БАРЛЫҒЫ			
ҚАТЫСУШЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ МЕН КАПИТАЛЫ			
АҒЫМДАҒЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР:			
Кредиторлық берешек	11, 15	143,770	80,867
Жалдау бойынша ағымдағы міндеттемелері	10	15,345	15,124
Өзге міндеттемелер	12	65,000	92,333
		224,115	188,324
ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ МІНДЕТТЕМЕЛЕР:			
Жалдау бойынша ұзақ мерзімді міндеттемелер	10	57,531	25,758
		281,646	214,082
Міндеттемелер барлығы			
ҚАТЫСУШЫ КАПИТАЛЫ:			
Жарғылық капитал	13	233,360	202,000
Бөлінбеген пайда		157,306	312,300
		390,666	514,300
Қатысушы капиталы барлығы			
		672,312	728,382

Компания басшылығы атынан:

Андрей Комарковский
Бас басқарушы

2021 жылғы 27 сәуір
Қазақстан, Алматы қаласы

Евгения Складова
Бас бухгалтер

2021 жылғы 27 сәуір
Қазақстан, Алматы қаласы

9–36 беттердегі жеке қаржылық есептілікке ескертулер осы жеке қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

**«Марш (Страховые Брокеры)»
Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестігі**

**2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қатысушы капиталындағы өзгерістер туралы жеке есеп
(мың Қазақстандық теңгемен)**

	Ескерту	Жарғылық капитал	Бөлінбеген пайда	Барлығы
2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша		10,000	759,345	769,345
Жиынтық кіріс жиыны		-	312,300	312,300
Бөлінбеген пайдадан аудару	13	192,000	(192,000)	-
Жарияланған дивидендтер	13	-	(567,345)	(567,345)
2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша		202,000	312,300	514,300
Жиынтық шығын жиыны		-	(23,634)	(23,634)
Бөлінбеген пайдадан аудару	13	31,360	(31,360)	-
Жарияланған дивидендтер	13	-	(100,000)	(100,000)
2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша		233,360	157,306	390,666

Компания басшылығы атынан:

Андрей Комарковский
Бас басқарушы

2021 жылғы 27 сәуір
Қазақстан, Алматы қаласы

Евгения Склярова
Бас бухгалтер

2021 жылғы 27 сәуір
Қазақстан, Алматы қаласы

9–36 беттердегі жеке қаржылық есептілікке ескертулер осы жеке қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

**«Марш (Страховые Брокеры)»
Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестігі**

**2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Ақшалай қаражаттың қозғалысы туралы жеке есеп
(мың Қазақстандық теңгемен)**

	Ескер- тулер	2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН АҚШАЛАЙ ҚАРАЖАТТЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ:			
Салық салуға дейінгі (шығын)/ пайда		(49,921)	443,898
Мыналарға жасалған түзетулер:			
Тозу және амортизация	4, 9, 10	20,695	7,869
Күтілетін кредиттік шығындар бойынша резервті қалыптастыру/ (қалпына келтіру)	8	432	(1,721)
Шетел валютасымен жасалған операциялар бойынша таза пайда		(36,987)	(6,351)
Операциялық активтер мен міндеттемелер өзгергенге дейінгі операциялық қызметтен (шыққан)/түскен ақшалай қаражат ағыны		(65,781)	443,695
Операциялық активтер мен міндеттемелердегі өзгерістер:			
Операциялық активтердің (ұлғаюу)/азаюу:			
Дебиторлық берешек		(48,665)	341,533
Болашақ кезеңдердің шығыстары		(5)	(638)
Өзге салық активтері		6,712	(8,101)
Өзге активтер		184	6,752
Операциялық міндеттемелердің ұлғаюу/(азаюу):			
Кредиторлық берешек		51,953	77,490
Өзге міндеттемелер		(27,333)	7,814
Салық салуға дейінгі операциялық қызметтен (шыққан)/ түскен ақшалай қаражат ағыны		(82,935)	868,545
Төленген табыс салығы		(36,215)	(146,012)
Салықты шегергендегі операциялық қызметтен (шыққан)/ түскен ақшалай қаражаттың таза ағыны		(119,150)	722,533
ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН АҚШАЛАЙ ҚАРАЖАТТЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ:			
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді сатып алу	9	(52,231)	(2,653)
Негізгі құралдардың және материалдық емес активтер есептен шығуынан түсімдер		1,320	-
Инвестициялық қызметтен түскен ақшалай қаражаттың таза жылыстауы		(50,911)	(2,653)
ҚАРЖЫ ҚЫЗМЕТІНЕН ТҮСКЕН АҚШАЛАЙ ҚАРАЖАТТЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ:			
Төленген дивидендтер	13	100,000	(567,345)
Жалдау міндеттемелерін өтеу	10	(2,913)	(537)
Қаржылық қызметтен ақшалай қаражаттың таза жылыстауы		(102,913)	(567,882)
АҚШАЛАЙ ҚАРАЖАТ ПЕН ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫНЫҢ ТАЗА (АЗАЮУ)/ҰЛҒАЮУ			
Шетел валютасы бағамы өзгерісінің ақшалай қаражат пен оның баламаларына әсері		41,084	2,673
АҚШАЛАЙ ҚАРАЖАТ ПЕН ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ, жылдың басында	7	524,284	369,613
АҚШАЛАЙ ҚАРАЖАТ ПЕН ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ, жылдың аяғында	7	292,394	524,284

Компания басшылығы атынан:

Андрей Комарковский
Бас басқарушы

2021 жылғы 27 сәуір
Қазақстан, Алматы қаласы

Евгения Склярова
Бас бухгалтер

2021 жылғы 27 сәуір
Қазақстан, Алматы қаласы

9–36 беттердегі жеке қаржылық есептілікке ескертулер осы жеке қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«Марш (Страховые Брокеры)» Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестігі

2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Жеке Қаржы Есептілігіне Ескертүлер
(басқасы көрсетілмесе, мың Қазақстандық теңгемен)

1. Ұйым

«Марш (Страховые Брокеры)» ЖШС (бұдан әрі «Компания») — Қазақстан Республикасында 2000 жылғы наурызда тіркелген жауапкершілігі шектеулі серіктестік болып табылады. 2001 жылғы мамыр айында Компания қайта тіркеліп, «Марш» ЖШС атауын «Марш (Страховые Брокеры)» ЖШС атауына өзгертті. Компания қызметін Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі реттейді және Қазақстан Республикасының қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі (бұдан әрі – «Агенттік») реттейді. Компания өз қызметін 2001 жылғы 26 желтоқсандағы № 3 лицензияға, Қазақстан Республикасының Әділет министрлігі 2001 жылғы 3 мамырда берген № 31698-1910-ТОО заңды тұлғаны мемлекеттік қайта тіркеу туралы куәлікке сәйкес жүзеге асырады. Компанияның негізгі қызметі — қазақстандық және халықаралық компанияларға сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша брокерлік қызметтер көрсету.

Компания «Марш» (Risk Consulting) ЖШС-нің бас компаниясы, ол жеке қаржылық есептілігіне енбеген.

Атауы	Қызметін жүргізетін ел	Қатысу пайызы/дауыс берушілер пайызы (%)		Қызмет түрі
		2020 жыл	2019 жыл	
«Марш (Риск Консалтинг)» ЖШС	Қазақстан	99.9%	99.9 %	Тәуекелдерді басқару бойынша консалтингтік қызметтер

2020 және 2019 жылдардың 31 желтоқсанындағы ахуал бойынша «Марш (Риск Консалтинг)» ЖШС-тың жарғылық капиталының 0,1 %-ы «Марш энд МакЛеннан Компаниз Сервисез Б.В.» (Нидерланд) компаниясына тиесілі болған.

«Марш (Риск Консалтинг)» ЖШС 2008 жылғы 9 маусымда Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестік түрінде құрылды. «Марш (Риск Консалтинг)» ЖШС-тың негізгі қызметі — тәуекелдерді басқару бойынша сараптамалық және консалтингтік қызметтер көрсету.

2020 және 2019 жылдардың 31 желтоқсанындағы ахуал бойынша Компания Нидерландта тіркелген «Марш энд МакЛеннан Компаниз Сервисез Б.В.» компаниясына тиесілі болған. 2015 жылғы 19 ақпанда «Марш (Иншуранс Сервисез) Лтд» компаниясының алдыңғы қатысушысы Компаниядағы өз үлесін табыстап, нәтижесінде «Марш энд МакЛеннан Компаниз Сервисез Б.В.» (бұдан әрі «Бас компания» деп аталады) Компанияның жалғыз иесіне айналды.

«Марш (Страховые Брокеры)» Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестігі

**2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Жеке Қаржы Есептілігіне Ескертулер (Жалғасы)
(басқасы көрсетілмесе, мың Қазақстандық теңгемен)**

Әдеттегі қызметі барысында Компания Marsh Group компанияларымен операциялар жасайды. Мұндай операцияларға брокерлік қызметтер, Бас компанияның басқаруы бойынша қызметтер және кеңес беру қызметтері кіреді (және онымен шектелмейді). 2020 және 2019 жылдардың 31 желтоқсанындағы ахуал бойынша Marsh Group компанияларының дебиторлық берешегі Компания активтерінің жалпы сомасының тиісінше 16.53% және 5.41 % құрады. 2020 және 2019 жылдардың 31 желтоқсанында аяқталған жылдардың Marsh Group қызметтері үшін есептелген брокерлік қызметтер бойынша комиссиялық табыстары брокерлік қызметтер бойынша жалпы комиссиялық табыстың тиісінше 39.2% және 74.2% құрады. Сондықтан Marsh Group компаниясына қатысты активтер мен брокерлік қызметтер бойынша комиссиялық табыстың шоғырлануы бар. Байланысты тараптармен жасалған операциялар бойынша ақпарат 15-ескертуде ашып көрсетілген.

«Марш (Риск Консалтинг)» ЖШС тіркелген кеңсесі мына мекенжайда орналасқан :Қазақстан Республикасы, Алматы қ., 050051, Жолдасбеков көшесі, 97, Самал-2 ықшам ауданы, «Самал Тауэр» БО, 2-қабат.

2020 және 2019 жылдардың 31 желтоқсанындағы ахуал бойынша Компания қызметкерлерінің саны сәйкесінше 16 және 17 адамды құрады.

Осы жеке қаржылық есептілікті Компания басшылығы 2021 жылғы 27 сәуірде басып шығаруға бекітті.

2. Есеп саясатының негізгі қағидаттары

Сәйкестік туралы мәлімдеме

Осы жеке қаржылық есептілік Халықаралық қаржылық есептіліктің стандарттарына («ХҚЕС») сәйкес әзірленген.

Бұл жеке қаржылық есептілікке Бас компания «Марш (Страховые Брокеры)» ЖШС-нің есептері жатады. Еншілес ұйым осы жеке қаржылық есептілікте шоғырландырылмайды. Еншілес ұйымға салынған инвестиция өзіндік құны бойынша жүзеге асырылды. Осы жекелеген қаржылық есептілік 2021 жылдың 27 сәуірінде Қоғам басшылығымен шығаруға бекітілген шоғырландырылған қаржылық есептілікпен бірге оқылуы керек.

ХҚЕС сәйкес шоғырландырылған қаржылық есептілікті Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес тіркелген компания «Марш (Страховые Брокеры)» ЖШС жалпыға пайдалану үшін шығарылды. Шоғырландырылған қаржылық есептілік тіркелген мекені: «Марш (Страховые Брокеры)» ЖШС Қазақстан Республикасы, Алматы қ., 050051, Жолдасбеков көшесі, 97, Самал-2 ықшам ауданы, «Самал Тауэр» БО, 11-қабат.

Осы жеке қаржылық есептілік, басқасы көрсетілмесе, мың қазақстандық теңгемен (мың теңге) көрсетілген. Осы жеке қаржылық есептілік тарихи құны бойынша есеп принциптеріне сәйкес әзірленген.

Тарихи құны әдетте тауарлар мен қызметтерге айырбас ретінде берілген сыйақының әділ құны негізінде анықталады.

«Марш (Страховые Брокеры)» Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестігі

**2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Жеке Қаржы Есептілігіне Ескертулер (Жалғасы)
(басқасы көрсетілмесе, мың Қазақстандық теңгемен)**

Әділ құн бағалау күніне нарық қатысушылары арасындағы кәдімгі мәміле кезінде активті сатуға алынған немесе міндеттемені беру үшін төленген бағаны білдіреді, егер бұл баға тікелей бақыланатын болса немесе басқа бағалау әдісін қолдана отырып есептелген болса. Активтің немесе міндеттеменің әділ құнын бағалау кезінде, егер нарыққа қатысушылар өлшеу күніне активті немесе міндеттемені бағалау кезінде осындай сипаттаманы ескеретін болса, актив активтің немесе міндеттеменің сипаттамаларын ескереді.

Сонымен қатар қаржылық есептілікті әзірлеу мақсаттарында әділ құнды бағалау әділ құнның иерархиясы негізінде (1, 2 немесе 3-деңгей) жіктеледі. Деңгейлер әділ құнды нарықтық деректер негізінде тікелей анықтау мүмкіндігіне сәйкес келеді және жалпы әділ құнды бағалау кезінде қолданылған бастапқы деректердің маңыздылығын көрсетеді:

- 1-деңгейдегі бастапқы деректер Компанияға бағалау күні қолжетімді болған, түзетуді қажет етпейтін белсенді нарықтардағы бірдей активтердің немесе міндеттемелердің баға белгіленімдері болып табылады;
- 2-деңгейдегі бастапқы деректер 1-деңгей үшін анықталған баға белгіленімдері емес, бірақ актив немесе міндеттеме үшін нарықта тікелей не жанама түрде бақыланатын баға белгіленімдері болып табылады; және
- 3-деңгейдегі бастапқы деректер актив немесе міндеттеме бойынша бақыланбайтын бастапқы деректер болып табылады.

Қолданыстағы валюта

Осы жеке қаржылық есептіліктің қолданыстағы валютасы қазақстандық теңге (теңге) болып саналады.

Үздіксіз қызмет қағидаты

Компания 2020 жылы және 2019 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жылдар ішінде тиісінше 23,634 мың теңге шығын және 312,300 мың теңге пайда тапты.

2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған бір жыл ішінде салықты шегергендегі операциялық қызметтен шыққан ақшалай қаражаттың таза ағыны 119,150 мың теңгені құрады. Алайда, Компания басшылығы ағымдағы болжамдар мен шаралар негізінде, сондай-ақ Марш тобының қаржылық қолдауымен, Компания өз жұмысын алдағы уақытта жалғастыру үшін жеткілікті қаражатқа ие деп санайды, ал үздіксіз қызмет қағидатына сай жұмыс істеу туралы болжам негізгі болжам болып табылады және соның негізінде жеке қаржылық есептілік дайындалды.

Негізгі есеп саясаты төменде көрсетілген.

Еншілес компанияға инвестиция

Еншілес ұйым - бұл Компания басқаратын серіктестік сияқты заңды тұлғаның құқығынсыз ұйым. Еншілес ұйымға салынған инвестициялар құнсызданудан болған шығындардан кейінгі құны бойынша есептеледі.

«Марш (Страховые Брокеры)» Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестігі

2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Жеке Қаржы Есептілігіне Ескертулер (Жалғасы)
(басқасы көрсетілмесе, мың Қазақстандық теңгемен)

Қаржы құралдары

Компания тиісті қаржы құралына қатысты шарт бойынша тарапы болғанда, қаржы активтері мен қаржы міндеттемелері Компанияның қаржы жағдайы туралы жеке есепте көрсетіледі. Компания есеп айырысқан күні қаржы активтерін және міндеттемелерін сатып алу мен іске асырудың тұрақты сипатын көрсетеді. Кейіннен әділ құны бойынша бағаланатын, осылайша сатып алынған қаржы құралдары мәміле жасалған сәттен бастап белгіленген есеп айырысу күніне дейін сатып алынған құралдар сияқты есепке алынады.

Қаржы активтері мен қаржы міндеттемелері бастапқыда әділ құны бойынша бағаланады. Қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерін (пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша көрсетілетін қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерінен басқа) сатып алуға немесе шығаруға тікелей байланысты транзакциялық шығындар бастапқы тану кезінде қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерінің әділ құнын тиісінше көбейтеді немесе азайтады. Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша көрсетілетін қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерін сатып алуға тікелей қатысты транзакциялық шығындар, пайда мен шығын және жиынтық кіріс туралы жеке есепте тікелей танылады.

Қаржы активтері

Компанияның қаржы активтері тек ақшалай қаражат пен дебиторлық берешек түрінде берілген. Бұл қаржы активтері амортизацияланған құны бойынша бағаланады, өйткені олар шартта қарастырылған ақшалай қаражат ағындарын алуға арналған бизнес модельге сәйкес ұсталады, ал шарттық ақшалай қаражат ағындары тек негізгі сома мен пайыздар төлемдері болып табылады.

Компания қаржы активтерін тануды олар бойынша ақша ағынына шарттық құқықтары тоқтатылған немесе қаржы активін және тиісті тәуекелдер мен пайданы басқа тарапқа берген жағдайда ғана тоқтатады. Компания активке иелік етуден болған барлық негізгі тәуекелдер мен пайданы бермесе және сақтамаса, сондай-ақ берілген активті бақылауды жалғастырса, ол осы активте өз үлесін және тиісті сомаларды ықтимал төлеу бойынша онымен байланысты ықтимал міндеттемелерді көрсетуді жалғастырады. Компания берілген қаржы активіне иелік етуден болатын барлық дерлік тәуекелдер мен пайданы өзінде қалдырса, ол осы қаржы активін есепке алуды жалғастырады, ал табыстау кезінде алған қаражатты қамтамасыз етілген қарыз ретінде көрсетеді.

Қаржы активін толық есептен шығарғанда активтің баланстық құны мен алынған және алуға тиесілі сыйақы сомасының арасындағы айырма, сонымен қатар басқа да жиынтық пайдада танылған және капиталға жинақталған жиынтық пайда немесе шығын пайдаға немесе шығынға жатады.

«Марш (Страховые Брокеры)» Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестігі

**2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Жеке Қаржы Есептілігіне Ескертулер (Жалғасы)
(басқасы көрсетілмесе, мың Қазақстандық теңгемен)**

Қаржы активін тану толық тоқтатылмаса (мысалы, Компания берілген активтің бір бөлігін сатып алу құқығын өзінде қалдырған жағдайда) Компания жалғасатын қатысу шеңберінде активті тану жалғасатын бөлігі мен тану тоқтатылған бөлігі арасында, активтер берілетін күнгі осы бөліктердің әділ құнының салыстырмалы мәндерін басшылыққа ала отырып, осы қаржы активінің алдыңғы баланстық құнын бөледі. Есептен шығарылатын бөлікке бөлінген баланстық құн мен есептен шығарылатын бөліктен алынған сыйақы сомасы арасындағы айырма, сонымен қатар өзге жиынтық кірісте танылған кез келген жинақталған оған бөлінген пайда немесе шығын, пайдаға немесе шығынға жатады. Өзге жиынтық кірісте танылған табыстар немесе шығындар ұстап қалатын және есептен шығарылатын бөліктердің әділ құнына пропорционал үлестіріледі.

Қаржы міндеттемелері

Компания қаржы міндеттемелерін олар өтелгенде, күші жойылғанда немесе олар бойынша талап ету мерзімі аяқталған жағдайда ғана тануды тоқтатады. Қолда бар қаржы міндеттемесі айтарлықтай ерекшеленетін жағдайларда сол кредитордың алдында басқа міндеттемеге алмастырылатын кезде немесе қолда бар міндеттеме талаптары айтарлықтай өзгеретін болса, мұндай алмастыру немесе өзгеру бастапқы міндеттемені есептен шығару және жаңа міндеттемені тану ретінде есепке алынады. Тануы тоқтатылатын қаржы міндеттемесінің баланстық құны және төленген немесе төлеуге тиесілі сыйақы арасындағы айырма пайдада немесе шығында танылады.

Ақшалай қаражат пен оның баламалары

Ақшалай қаражат пен оның баламалары үш айға дейінгі бастапқы өтеу мерзімі бар ағымдағы шоттардағы бос ақша қалдықтарын қамтиды.

Дебиторлық берешек

Дебиторлық берешек күтілетін кредиттік шығындар бойынша резервті шегергендегі номиналды құны бойынша көрсетіледі. Топ өтеу құқығы төлеу мерзімдеріне ғана байланысты болып, шартсыз болғанда дебиторлық берешекті есепке алады.

Қаржы активтерінің құнсыздануы

Компания амортизацияланған құны бойынша бағаланатын ақшалай қаражат пен дебиторлық берешек бойынша күтілетін кредиттік шығындар (бұдан әрі «ККШ» деп аталады) резервін таниды. ККШ мөлшері тиісті қаржы құралын алғашқы таныған сәттен бастап кредиттік тәуекел деңгейіндегі өзгерісті көрсету үшін әр есеп беру күнінде қайта қаралады. Дебиторлық берешек үшін Топ әр уақытта бүкіл мерзімнің ККШ-сын таниды.

«Марш (Страховые Брокеры)» Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестігі

2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Жеке Қаржы Есептілігіне Ескертулер (Жалғасы)
(басқасы көрсетілмесе, мың Қазақстандық теңгемен)

Осы қаржы активтері бойынша ККШ борышкерлерге тән және жалпы экономикалық жағдайдың факторларын есепке ала отырып түзетілген Компанияның бұрын болған кредиттік шығындар тәжірибесіне негізделген бағалау резервтерінің матрицасы көмегімен, сонымен қатар есеп беру күніндегі ахуал бойынша жағдайлардың ағымдағы және болашақ бағыттарын бағалау, соның ішінде ақшаның уақытша құны (қолданылатын жерде) арқылы есептеледі. Компания барлық қаржы құралдары бойынша құнсызданудан болған пайданы немесе шығынды баланстық құны шығындарды өтеуге арналған резервтер шоты арқылы тиісті түрде түзетілген пайда мен шығын туралы есеп құрамында таниды.

Кредиттік құнсыздануды анықтау үшін Компания төмендегілерді есепке алады:

- борышкердің міндеттемелер бойынша, соның ішінде Топ алдындағы міндеттемелері бойынша толық көлемде төлем жасауы екіталай екенін көрсететін өзі әзірлеген немесе сыртқы көздерден алынған ақпарат;
- борышкер кредит берушілерге, соның ішінде Компанияға өз міндеттемелері бойынша дефолт жариялауы; немесе
- борышкердің банкротқа ұшырау не басқа қаржылық қайта ұйымдастырылу ықтималдығы.

Жоғарыда келтірілген талдауға қарамастан, Компания қаржы активінің мерзімі 90 күннен асып кеткенде дефолт болды деп есептейді.

Негізгі құралдар мен материалдық емес активтер

Негізгі құралдар мен материалдық емес активтер есептелген тозу мен амортизацияны шегергенде бастапқы құны бойынша есепке алынады.

Тозу мен амортизация активтерді пайдалы қолдану мерзімі ішінде есептен шығару мақсатында негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің бастапқы құны бойынша есептеледі. Тозу мен амортизация келесі орнатылған жыл сайынғы нормаларды қолданып, бірқалыпты есептен шығару әдісі негізінде есептеледі:

Компьютерлік жабдық	25–33 %
Жиһаз және өзге негізгі құралдар	7–33 %
Автокөлік	20 %
Материалдық емес активтер	10 %

Капиталдандыру талаптарына сәйкес келмесе, ағымдағы және күрделі жөндеу бойынша шығындар операциялық шығындармен бірге олардың орын алған кезеңінде пайда мен шығын және өзге жиынтық кіріс туралы жеке есепте көрсетіледі.

«Марш (Страховые Брокеры)» Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестігі

**2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Жеке Қаржы Есептілігіне Ескертулер (Жалғасы)
(басқасы көрсетілмесе, мың Қазақстандық теңгемен)**

Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің баланстық құны олардың өтелетін құнынан асу-аспауы әр есеп беру күні бағаланады. Өтелетін құны — сату және оны пайдалану құндылығы бойынша шығындарды шегергенде әділ құнның ең үлкен мәні. Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің баланстық құны олардың өтелетін құнынан асқан жағдайда, Компания негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің баланстық құнын олардың өтелетін құнына дейін азайтады, мұндай азайту тиісті кезеңде танылып, операциялық шығындарға қосылады. Құнсызданудан болған шығын көрсетілгеннен кейін активтердің қайта есептелген баланстық құнын қалған пайдалы қолдану мерзімі ішінде біркелкі үлестіру мақсатында негізгі құралдар мен материалдық емес активтер бойынша тозу мен амортизация кейінгі кезеңдерде қалдық құнды (егер ондай болжанатын болса) шегере отырып түзетіледі.

Жалдау

Компания жалға алушы ретінде

Компания шарттың тұтасымен немесе оның жекелеген құрамдас бөліктерімен оның жасалу кезеңінде жалдау болып табылатындығына баға береді. Компания активті пайдалану құқығы мен жалға алушы болып табылатын барлық жалдау шарттары бойынша жалдау міндеттемесі түрінде таниды, қысқа мерзімді жалдауды (12 айға немесе одан аз мерзімге жалдау ретінде айқындалады) және активтерді төмен құны бойынша жалдауды қоспағанда (мысалы, жалдау шарттары) жабдықтар, дербес компьютерлер, кеңсе жиһазы). Осы жалдау бойынша Компания жалдау төлемдерін жалдау мерзімі ішінде сызықтық негізде операциялық шығындар ретінде таниды, егер шығындарды бөлудің басқа әдісі уақыт өткен сайын жалданған активтерден экономикалық пайда бөлуге жақынырақ болмаса.

Тиісті жалдау міндеттемесі бастапқыда жалдау төлемдерінің ағымдағы құны бойынша бағаланады, жалдау төлемдері оның жалдау күнінде төленбеген жалдау көрсетілген мөлшерлеме бойынша шегерілген. Егер бұл мөлшерлемені анықтау мүмкін болмаса, Компания қосымша қарыз қаражаттарын тарту мөлшерлемесін қолданады.

Жалдау міндеттемесін бағалауға кіретін жалдау төлемдеріне мыналар кіреді:

- Дебиторлық берешек үшін кез келген ынталандыру төлемдерін есептемегенде, тіркелген жалдау төлемдері (айтарлықтай тіркелген төлемдерді қоса);
- Егер жалдау мерзімі жалдауды тоқтату мүмкіндігінің көрінісін көрсетсе, жалдауды тоқтатқаны үшін айыппұл төлеу.

Жалгерлік міндеттеме қаржылық жағдай туралы есепте бөлек жол түрінде ұсынылған.

Жалдаудың басталу күнінен кейін жалдау міндеттемесі жалдау міндеттемесі бойынша сыйақы мөлшерінің баланстық құнын (тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдана отырып) ұлғайту және баланстық құнын төленген жалдау төлемдерінің сомасына азайту арқылы өлшенеді.

«Марш (Страховые Брокеры)» Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестігі

**2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Жеке Қаржы Есептілігіне Ескертулер (Жалғасы)
(басқасы көрсетілмесе, мың Қазақстандық теңгемен)**

Компания жалдау міндеттемелерін қайта бағалайды (және пайдалану құқығындағы тиісті активке тиісті түзетулер енгізеді):

- Жалдау мерзімі өзгерді немесе елеулі оқиға немесе өзгеріс сатып алу опционын бағалауды өзгертуге әкелген жағдайларда пайда болды, бұл жағдайда жалдау міндеттемесі қайта қаралған лизинг төлемдерін дисконттау арқылы қайта қарастырылған жалдау төлемдерін қайта есептеу арқылы қайта қаралады;
- Жалдау түрлендірілген және жалдаудың өзгеруі жеке жалдау ретінде ескерілмейді, бұл жағдайда жалдау міндеттемесі өзгертілген жалдау төлемдерінің мөлшерін дисконттау арқылы өзгертілген жалдау төлемдерінің мөлшерлемесін қолдана отырып, өзгертілген жалдау төлемдерінің мөлшерін дисконттау арқылы өзгертіледі.

Пайдалану құқығы түріндегі активтер тиісті жалдау міндеттемелерін бастапқы жалдау ақысын, жалдау төлемдері жалдау күшіне енген күнге дейін немесе алынған лизингтік төлемдер мен бастапқы тікелей шығындарды шегеріп тастауды қамтиды. Кейіннен олар жинақталған амортизация мен құнсызданудан болған шығындарды шегеріп тарихи құны бойынша бағаланады.

Пайдалану құқығы түріндегі активтер қаржылық жағдай туралы жеке есепте жеке жол түрінде ұсынылған.

Компания пайдалану құқығы түрінде активтің құнсызданғанын анықтау үшін ХҚЕС (IAS) 36 қолданады және негізгі құралдарға қатысты саясатта сипатталғандай анықталған құнсызданудан болған шығындарды ескереді.

Салық салу

Табыс салығы бойынша шығыстар төлеуге есептелген ағымдағы салық пен кейінге қалдырылған салық қосындысы болып табылады.

Ағымдағы салық

Төлеуге есептелген ағымдағы салық сомасы бір жылдағы салық салынатын пайда мөлшерінен анықталады. Салық салынатын пайда салық салынатын немесе басқа есептік кезеңдерде салық салу мақсаттарында шегерілетін табыс немесе шығындар баптарының себебінен пайда мен шығын және өзге жиынтық кіріс туралы жеке есепте көрсетілген пайдадан өзгешеленеді, сонымен қатар салық салынбайтын немесе салық салу мақсаттарында шегерілмейтін баптарды қамтымайды. Топтың ағымдағы салық бойынша міндеттемелері есептік кезең аяқталғанға дейін заңнамамен күшіне енгізілген салық салу мөлшерлемесін пайдаланып есептеледі.

«Марш (Страховые Брокеры)» Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестігі

**2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Жеке Қаржы Есептілігіне Ескертулер (Жалғасы)
(басқасы көрсетілмесе, мың Қазақстандық теңгемен)**

Кейінге қалдырылған салық

Кейінге қалдырылған салық жеке қаржылық есептілікте көрсетілген активтер мен міндеттемелердің баланстық құны және салық салынатын пайданы есептегенде қолданылатын салық есебінің тиісті деректері арасындағы уақытша айырмашылыққа қатысты танылады. Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері әдетте салық салынатын барлық уақытша айырмашылықтарды есепке алып көрсетіледі. Кейінге қалдырылған салық активтері болашақта салық салынатын пайда туындауының үлкен ықтималдығы жағдайында барлық шегерілетін мезгілдік айырмаларды есепке алып, осы мезгілдік айырмаларды пайдалану үшін көрсетіледі. Мезгілдік айырмалар гүдвилге байланысты болса немесе салық салынатын пайдаға да, бухгалтерлік пайдаға да әсер етпейтін мәмілелер (бизнесті біріктіру жөніндегі мәмілелерден басқа) шеңберіндегі басқа активтер мен міндеттемелерді бастапқы тану салдарынан туындайтын болса, салық активтері мен міндеттемелері қаржылық есептілікте көрсетілмейді.

Кейінге қалдырылған салық активтерінің баланстық құны әр есептік кезең соңында қайта қаралады және ол болашақта осы активтерді толық немесе ішінара пайдалануға жеткілікті салық салынатын пайданың туындау ықтималдығы бұдан әрі жоғары болмаған жағдайда азаяды.

Кейінге қалдырылған пайдаға салынатын салық бойынша активтер мен міндеттемелер есеп беру күнінде заңнамамен бекітілген немесе бекітілді деуге болатын және салық активін жүзеге асыру немесе міндеттемелерді өтеу кезеңінде тиісінше күшінде болады деп саналатын салық салу мөлшерлемесі мен салық заңнамасын пайдалана отырып есептеледі. Кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелерін бағалау есеп берілген күндегі ахуал бойынша Топтың активтер мен міндеттемелердің баланстық құнын өтеу және орнын толтыру әдістеріне қатысты болжамдарының салықтық салдарын көрсетеді.

Болашақ кезеңдердің кірістері

Брокерлік қызметтер көрсетілгенге дейін алынған сыйақы Компанияның қаржы жағдайы туралы жеке есебінде кейін сақтандыру шартының мерзімі ішінде қызмет көрсетілуіне қарай жүйелі және оңтайлы негізде пайда мен шығынға жатқызылып, шарттық міндеттеме (келешек кезеңдердің кірістері) ретінде көрсетіледі.

Резервтер

Алдағы шығыстардың резервтері Компанияның өткен оқиғалар салдарынан туындаған міндеттемелері (заңды немесе ұйғарынды) болған кезде және Компания бұл міндеттемелерді өтеуге тиіс болу ықтималдығы жоғары болғанда және мұндай міндеттемелердің мөлшерін жеткілікті дәрежеде дәл бағалау мүмкін болған жағдайда есепте көрсетіледі.

Резерв ретінде танылған сома осы міндеттемелерге тән тәуекелдер мен белгісіздіктерді есепке ала отырып, есеп беру күні анықталған міндеттемелерді өтеуге қажетті соманың ең жақсы бағасы болып табылады. Алдағы шығындардың резерв шамасы міндеттемелерді өтеу бойынша болжалды ақша ағындары негізінде есептелсе, онда алдағы шығындардың резерві осындай ақша ағындарының дисконтталған құны ретінде анықталады (егер уақыт бойынша ақша құны өзгеруінің әсері елеулі болса).

«Марш (Страховые Брокеры)» Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестігі

**2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Жеке Қаржы Есептілігіне Ескертулер (Жалғасы)
(басқасы көрсетілмесе, мың Қазақстандық теңгемен)**

Міндеттемелерді өтеуге қажетті төлемдерді жартылай немесе толықтай үшінші тарап өтейді деп күтілсе, өтемді алуға толық сенімді болу шартымен және осы дебиторлық берешекті сенімді бағалау мүмкіндігі болған жағдайда тиісті дебиторлық берешек актив ретінде көрсетіледі.

Шартты міндеттемелер мен активтер

Шартты міндеттемелер қаржы жағдайы туралы жеке есепте танылмайды, бірақ оларды өтеу нәтижесіндегі қаражат жылыстауы екіталай болған жағдайларды қоспағанда, жеке қаржылық есептілікте мәлімдеме ашып көрсетіледі.

Шартты актив қаржы жағдайы туралы жеке есепте танылмайды, бірақ экономикалық пайда түсуінің мүмкіндігі жоғары болған кезде жеке қаржылық есептілікте мәлімдеме ашып көрсетіледі.

Жарғылық капитал

Жарғылық капитал бастапқы құны бойынша көрсетіледі.

Пайданы бөлу олар жарияланған кезеңде капиталдың азаюы ретінде танылады. Есеп беру күнінен кейін жарияланған пайданы бөлу Халықаралық бухгалтерлік есеп стандарты ХҚЕС (IAS) 10 «Есеп беру күнінен кейінгі оқиға» талаптарына сәйкес есеп беру күнінен кейінгі оқиға ретінде қарастырылады және олар туралы ақпарат тиісті түрде ашылады.

Зейнетақылық және жеңілдіктер бойынша өзге міндеттемелер

Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес зейнетақы төлемдерінің белгілі бір пайызы зейнетақы қорына аудару үшін персоналдың жалпы төлемдерінен ұсталып қалады, бұл ретте еңбекақы бойынша шығындардың мұндай бөлігі қызметкерден ұсталып қалып, қызметкердің атынан зейнетақы қорына аударылады. Мұндай шығындар қызметкерлерге төленетін тиісті төлемдер жатқызылатын кезеңде танылады. Зейнетке шыққанда барлық зейнетақы төлемдерін қызметкер таңдаған зейнетақы қоры жүргізеді. Компанияда Қазақстан Республикасының зейнетақы жүйесіне қатысудан басқа зейнетақымен қамсыздандырудың қосымша үлгілері жоқ. Оған қоса Компанияда қызметкерге зейнетке шыққаннан кейін берілетін жеңілдіктер немесе есептеу қажет берілетін өзге елеулі жеңілдіктер жоқ.

Кірістерді тану

Брокерлік қызметтер бойынша комиссиялық кірістер есептеу әдісі арқылы көрсетіледі. Өзге кірістер тиісті операциялар аяқталғаннан кейін немесе қызметтер көрсетілуіне қарай пайда мен шығын және өзге жиынтық кіріс туралы жеке есепте көрсетіледі. Шығындар есептеу әдісі бойынша танылады.

«Марш (Страховые Брокеры)» Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестігі

2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Жеке Қаржы Есептілігіне Ескертулер (Жалғасы)
(басқасы көрсетілмесе, мың Қазақстандық теңгемен)

Брокерлік қызметтерден түсетін комиссиялық кіріс

Брокерлік қызметтерден түсетін комиссиялық табыс делдалдық қызметтерден түсетін комиссиялық төлем түріндегі сыйақы болып табылады. Комиссиялық сыйақы мөлшерлемесі әртүрлі болады және бірқатар факторға, соның ішінде ұсынылатын сақтандыру немесе қайта сақтандыру өтемінің түріне, таңдалған сақтандырушыға немесе қайта сақтандырушыға, сонымен қатар брокердің клиентпен келіссөздер жүргізу қабілетіне байланысты болады. Брокерлік келісімдердің көпшілігі үшін сақтандыру полисін орналастыруға әкелетін қызметтер орындалуы тиіс міндеттеменің бірі болып саналады.

«Байланысты келісімдерге» қатысты сыйақы олардың салыстырмалы әділ құны негізінде орындалатын жекелеген міндеттемелер арасында бөлінеді. Полисті орналастырудан түскен кіріс әдетте полис күшіне енген күні Компания ұсынатын қызметтерді бақылау клиентке тапсырылғанда және клиент оны қабылдағанда танылады.

Шетел валютасымен жасалатын операциялар

Компанияның жеке қаржылық есептілігі Топ жұмыс істейтін негізгі экономикалық орта валютасымен берілген. Жеке қаржылық есептілікті әзірлегенде Компанияның қолданыстағы валютасында көрсетілмеген ақша активтері мен міндеттемелері (шетел валюталары) есеп беру күніндегі тиісті спот бағамдар бойынша ауыстырылады. Қолданыстағы валютадан өзгеше валюталармен жасалатын операциялар мәміле жасалған күні басымдыққа ие айырбас бағамы бойынша есепке алынады. Осы мәмілелер нәтижесінде болған пайда мен шығын шетел валютасымен жасалған операциялар бойынша таза пайдаға немесе шығынға қосылады.

Айырбас бағамы

Төменде Компанияның жеке қаржылық есептілігін әзірлегенде қолданған есеп беру күніндегі айырбас бағамы берілген:

	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Теңге/АҚШ доллары	420.91	382.59
Теңге/Еуро	516.79	429.00
Теңге/Фунт стерлинг	574.88	503.41

**«Марш (Страховые Брокеры)»
Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестігі**

**2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Жеке Қаржы Есептілігіне Ескертулер (Жалғасы)
(басқасы көрсетілмесе, мың Қазақстандық теңгемен)**

---

3. Жаңа және қайта қаралған халықаралық қаржылық есептілік стандарттарын (ХҚЕС) қолдану

3.1 Ағымдағы жылы күшіне енген жаңа және түзетілген ХҚЕС

Стандарттар мен түсіндірмелерге келесі түзетулер Компания үшін 2020 жылғы 1 қаңтардан бастап күшіне енді, бірақ Компанияға айтарлықтай әсер етпеді:

ХҚЕС (IFRS) 9, ХҚЕС (IFRS) 7 түзетулері	«Базалық пайыздық мөлшерлеме реформасы»
ХҚЕС (IAS) 1 және ХҚЕС (IAS) 8 түзетулері Тұжырымдамалық негіздер	«Маңыздылықты анықтау» ХҚЕС стандарттарындағы «Тұжырымдамалық негіздерге» сілтемелердің түзетулері

Жаңа стандарттар мен түсіндірмелерді қолдану ағымдағы және алдыңғы кезеңнің есепті деректеріне әсер ететін Компанияның есеп саясаттарының елеулі өзгерістеріне әкелген жоқ.

3.2 Шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген жаңа және қайта қаралған ХҚЕС

Осы қаржылық есептілікті бекіту кезінде Компания шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген келесі жаңа және қайта қаралған ХҚЕС қолданбады:

ХҚЕС (IAS) 1 түзетулері	« Міндеттемелерді қысқа мерзімді немесе ұзақ мерзімді ретінде жіктеу»
ХҚЕС (IFRS) 9, ХҚЕС (IFRS) 39, ХҚЕС (IFRS) 7, ХҚЕС (IFRS) 4, ХҚЕС (IFRS) 16 түзетулері	«Базалық пайыздық мөлшерлеме реформасы – 2-кезең»
ХҚЕС (IAS) 16 түзетулері	«Негізгі құралдар» - «Болжамды пайдалануға дейінгі түсім»
ХҚЕС (IAS) 37 түзетулері	«Резервтер, шартты міндеттемелер және шартты активтер» - «Шығынды шарттар - келісімшарттың орындау құны»
ХҚЕС 1, ХҚЕС (IFRS) 9, ХБЕС 41, ХҚЕС (IFRS) 16 түзетулері	Жыл сайынғы ХҚЕС жақсартулары, 2018-2020 циклы

Компания жоғарыда аталған стандарттарды қолдану келесі кезеңдерде Компанияның қаржылық есептілігіне айтарлықтай әсер етеді деп күтпейді.

**«Марш (Страховые Брокеры)»
Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестігі**

**2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Жеке Қаржы Есептілігіне Ескертулер (Жалғасы)
(басқасы көрсетілмесе, мың Қазақстандық теңгемен)**

4. Жалпы және әкімшілік шығыстар

	2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Еңбекақы бойынша шығыстар	249,056	329,928
Бас компанияның басқару қызметтері үшін төленетін комиссия	69,494	71,318
Марш тобы ішіндегі брокерлік комиссияларды бөлу	26,492	7,653
Тозу және амортизация	20,695	7,869
Кәсіби қызметтер	19,045	36,362
Табыс салығынан басқа салықтар	17,285	602
Көлік қызметтері	13,525	10,120
Коммуналдық қызметтер	8,718	2,378
Кеңсені ұстау шығыстары	4,896	4,097
Жалдау бойынша шығыстар	4,163	15,264
Мүлікті және жауапкершілікті сақтандыру	3,078	2,560
Иссапар шығыстары	2,629	15,778
Байланыс шығыстары	2,386	2,473
Банк комиссиялары	1,441	1,694
Басқасы	6,240	20,338
	449,143	528,434

5. Табыс салығы

Компания өз қызметін жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының салық заңнамасы талаптарына (ХҚЕС-тен өзгешеленуі мүмкін) сәйкес орындалатын салық есебі деректерінің негізінде ағымдағы кезеңге салық бойынша есептеулер жасайды.

Шығыстардың кейбір түрлері салық салу мақсаттары үшін ескерілмейтіндіктен, сондай-ақ салық салынбайтын табыс бар болғандықтан, Компанияда үнемі белгілі бір салық айырмасы болып тұрады.

Кейінге қалдырылған салық қаржылық есептіліктің мақсаттарында анықталатын активтер мен міндеттемелердің ағымдағы құны және салық салу мақсаттарында анықталатын сома арасындағы мезгілдік айырмалардан болған таза салықтық әсерді көрсетеді. 2020 және 2019 жылдардың 31 желтоқсанындағы ахуал бойынша мезгілдік айырмалар негізінен табыс пен шығынды есептеудің түрлі әдістеріне, сондай-ақ кейбір активтердің есептік құнына байланысты.

**«Марш (Страховые Брокеры)»
Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестігі**

**2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Жеке Қаржы Есептілігіне Ескертулер (Жалғасы)
(басқасы көрсетілмесе, мың Қазақстандық теңгемен)**

2020 және 2019 жылдардың 31 желтоқсанындағы ахуал бойынша кейінге қалдырылған салық активтері / (міндеттемелері) төмендегілерді қамтыды:

	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Есептелген шығындар	11,692	18,467
Пайдалану құқығындағы актив және жалдау бойынша міндеттемелер	2,138	129
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтер	(1,180)	(384)
Ауыстырылатын салық шығындары	12,239	-
Таза кейінге қалдырылған салық активтері	24,889	18,212

2020 және 2019 жылдардың 31 желтоқсанында аяқталған жылдар іші салықтарды төлеу бойынша шығыстар мен бухгалтерлік есеп бойынша кіріс арасындағы қатынас төмендегідей болды:

	2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Салық салуға дейінгі (шығын)/пайда	(49,921)	443,898
20% белгіленген мөлшерлеме бойынша табыс салығы	(9,984)	88,780
Тұрақты айырмалардан салық әсері	3,307	42,818
Табыс салығын түзету	(19,610)	-
Табыс салығы бойынша (үнемдеу)/ шығыс	(26,287)	131,598

	2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Ағымдағы табыс салығы бойынша шығыс	-	133,629
Табыс салығын түзету	(19,610)	-
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша үнемдеу	(6,677)	(2,031)
Табыс салығы бойынша (үнемдеу)/ шығыс	(26,287)	131,598

Кейінге қалдырылған салық активтерінің қозғалысы:

	2020 жыл	2019 жыл
Жыл басындағы таза кейінге қалдырылған салық активтері	18,212	16,181
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша үнемдеу	6,677	2,031
Жыл аяғындағы таза кейінге қалдырылған салық активтері	24,889	18,212

6. Шетелдік валютасымен жасалған операциялардан таза пайда

	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Бағам айырмалары, нетто	36,987	7,128
Шетел валютасын сатып алу және сату	(2,187)	(777)
	34,800	6,351

**«Марш (Страховые Брокеры)»
Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестігі**

**2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Жеке Қаржы Есептілігіне Ескертулер (Жалғасы)
(басқасы көрсетілмесе, мың Қазақстандық теңгемен)**

7. Ақшалай қаражат пен оның баламалары

	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Банктегі ағымдағы шоттардағы ақша шетел валютасында	285,160	455,667
Банктегі ағымдағы шоттардағы ақша теңгеде	7,234	68,617
	292,394	524,284

8. Дебиторлық берешек

	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Дебиторлық берешек	144,067	88,549
Күтілетін кредиттік шығындар бойынша резервтерді шегергенде	(686)	(254)
	143,381	88,295

Құнсыздануға арналған резерв бұрын болған дефолт тәжірибесі мен экономикалық жағдайдың болашақ перспективаларын есепке алып, бүкіл мерзімдегі КҚШ-ға тең сомамен бағаланады. Ағымдағы кезеңде бағалау әдістерінде қандай да бір өзгеріс болған жоқ. Бұрын болған тәжірибе клиенттердің әртүрлі сегменттері үшін шығын модельдері арасында айтарлықтай өзгешелік көрсетпегендіктен, мерзімінен өткен күндерге негізделген шығынға арналған резерв бұдан әрі әртүрлі сегменттер үшін өзгешеленбейді.

2020 жылғы 31 желтоқсандағы ахуал бойынша мерзімі 90 күннен артық кешіктірілген дебиторлық берешектің баланстық құны және күтілетін кредиттік шығынға арналған тиісті резерв тиісінше 60,293 мың теңгені және 574 мың теңгені құрады.

2019 жылғы 31 желтоқсандағы ахуал бойынша мерзімі 90 күннен артық кешіктірілген дебиторлық берешектің баланстық құны және күтілетін кредиттік шығынға арналған тиісті резерв тиісінше 10,102 мың теңгені және 187 мың теңгені құрады.

2020 жылғы 31 желтоқсандағы ахуал бойынша Марш Тобы компанияларының мерзімінен 90 күн және одан көп кешіктірілген дебиторлық берешегінің баланстық құны 33,470 мың теңгені құрады. Басшылық бұл сома толық төленеді деп санайды, себебі мұндай берешек тарих бойынша 6–12 ай ішінде төленеді.

2019 жылғы 31 желтоқсандағы ахуал бойынша Марш Тобы компанияларының мерзімінен 90 күн және одан көп кешіктірілген дебиторлық берешегінің баланстық құны 9,412 мың теңгені құрады.

**«Марш (Страховые Брокеры)»
Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестігі**

**2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Жеке Қаржы Есептілігіне Ескертулер (Жалғасы)
(басқасы көрсетілмесе, мың Қазақстандық теңгемен)**

Құнсыздануға арналған резерв пен дебиторлық берешек бойынша күтілетін кредиттік шығынға арналған резервтің қозғалысы туралы ақпарат төменде берілген:

	Дебиторлық берешек бойынша күтілетін кредиттік шығындарға арналған резерв
2019 жылғы 1 қаңтар	1,975
Күтілетін кредиттік шығындар бойынша резервті қалпына келтіру	(1,721)
2019 жылғы 31 желтоқсан	254
Күтілетін кредиттік шығындар бойынша резервті құру	432
2020 жылғы 31 желтоқсан	686

9. Негізгі құралдар мен материалдық емес активтер

	Кеңсе жабдығы және компьютерлі к жабдық	Автокөлік	Материалдық емес активтер	Жалға алынған меншікті жақсарту	Барлығы
Бастапқы құны бойынша					
2018 жылғы 31 желтоқсан	35,953	22,103	2,202	-	60,258
Сатып алу	2,653	-	-	-	2,653
Шығынға жазу	(548)	-	-	-	(548)
2019 жылғы 31 желтоқсан	38,058	22,103	2,202	-	62,363
Сатып алу	5,598	-	-	46,633	52,231
Есептен шығару	-	(6,603)	-	-	(6,603)
2020 жылғы 31 желтоқсан	43,656	15,500	2,202	46,633	107,991
Жинақталған тозу мен амортизация					
2018 жылғы 31 желтоқсан	20,742	14,379	440	-	35,561
Жыл іші есептелгені	3,985	2,481	220	-	6,686
Шығынға жазу	(548)	-	-	-	(548)
2019 жылғы 31 желтоқсан	24,179	16,860	660	-	41,699
Жыл іші есептелгені	4,748	827	221	1,943	7,739
Есептен шығару	-	(5,283)	-	-	(5,283)
2020 жылғы 31 желтоқсан	28,927	12,404	881	1,943	44,155
Таза баланстық құн					
2019 жылғы 31 желтоқсан	13,879	5,243	1,542	-	20,664
2020 жылғы 31 желтоқсан	14,729	3,096	1,321	44,690	63,836

**«Марш (Страховые Брокеры)»
Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестігі**

**2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Жеке Қаржы Есептілігіне Ескертулер (Жалғасы)
(басқасы көрсетілмесе, мың Қазақстандық теңгемен)**

10. Пайдалану құқығындағы актив және міндеттемелер

Компанияның жалдау шарты кеңсе орынжайларын жалға алуға жатады.

Құны	Кеңсе
2019 жылғы 1 қаңтар	-
ХҚЕС (IFRS) 16 қолданған кезде пайдалану құқығы нысанындағы активті тану	41,419
2019 жылғы 31 желтоқсан	41,419
Түсімдер	75,789
Есептен шығарулар	(40,882)
2020 жылғы 31 желтоқсан	76,326
Жинақталған амортизация	
2019 жылғы 1 қаңтар	-
Жыл іші есептелгені	1,183
2019 жылғы 31 желтоқсан	1,183
Жыл іші есептелгені	12,956
2020 жылғы 31 желтоқсан	14,139
Таза баланстық құн	
2019 жылғы 31 желтоқсан	40,236
2020 жылғы 31 желтоқсан	62,187

2020 және 2019 жылдардағы 31 желтоқсанда аяқталған жылдарға жалдау міндеттемелері бойынша пайыздық шығыстар 6,764 мың теңгені және 850 мың теңгені құрады.

2020 және 2019 жылдардың 31 желтоқсанындағы ахуалы бойынша жалдау төлемдерінің таза ең төменгі келтірілген құнымен бірге, болашақ жалдау төлемдерінің ең төменгі сомасы төмендегі кестеде көрсетілген:

Жалдаудың ең төменгі төлемдері	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Бір жылға дейін	15,489	16,651
Бір жылдан бес жылға дейін	115,402	33,323
Ең төменгі жалдау төлемдері жиыны	130,891	49,974
Дисконттау әсерін шегергенде	(58,015)	(9,092)
Таза ең төменгі жалдау төлемдерінің келтірілген құны	72,876	40,882
Қысқа мерзімді бөлігін шегергенде	(15,345)	(15,124)
Жалдау бойынша ұзақ мерзімді міндеттемелер	57,531	25,758

Төменде жалдау міндеттемелерінің өзгерістері бойынша мәліметтер келтірілген:

	2020	2019
Жылдың басына	40,882	-
ХҚЕС (IFRS) 16 қолданған кезде жалдау бойынша міндеттемені тану	-	41,419
Түсім және модификациялау	75,789	-
Есептен шығару	(40,882)	-
Жалдау бойынша міндеттемелерді өтеу	(2,913)	(537)
Пайыздық шығыстар	6,764	850
Төленген пайыздар	(6,764)	(850)
Жылдың аяғында	72,876	40,882

«Марш (Страховые Брокеры)» Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестігі

2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Жеке Қаржы Есептілігіне Ескертулер (Жалғасы)
(басқасы көрсетілмесе, мың Қазақстандық теңгемен)

2020 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл іші жалдау бойынша міндеттемелердің ақша ағындары 9,677 мың теңгені құрады, соның ішінде 2,913 мың теңге ақшалай қаражаттың қозғалысы туралы жеке есепте қаржылық қызмет құрамында ұсынылған.

2019 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл іші жалдау бойынша міндеттемелердің ақша ағындары 1,387 мың теңгені құрады, соның ішінде 537 мың теңге ақшалай қаражаттың қозғалысы туралы жеке есепте қаржылық қызмет құрамында ұсынылған.

11. Кредиторлық берешек

	31 желтоқсан 2020	31 желтоқсан 2019
Marsh тобы	143,692	80,867
Басқасы	78	-
	143,770	80,867

12. Өзге міндеттемелер

	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Өзге қаржы міндеттемелері:		
Кәсіби қызметтері бойынша берешек	10,752	10,752
Салық кеңесшілерінің қызметтері бойынша берешек	6,058	2,800
	16,810	13,552
Өзге қаржылық емес міндеттемелер:		
Есептелген бонус	40,735	69,784
Табыс салығынан басқа салық шығыстары	6,536	-
Алынған аванстар	663	-
Демалыстар бойынша резерв	256	8,997
	48,190	78,781
Өзге міндеттемелер жиыны	65,000	92,333

13. Жарғылық капитал

2020 және 2019 жылдардың 31 желтоқсанындағы ахуал бойынша Компанияның жарғылық капиталы бекітіліп, сәйкесінше 233,360 мың теңге және 202,000 мың теңге сомасында төленді. Компанияның жалғыз меншік иесі — Нидерландта тіркелген «Марш энд МакЛеннан Компаниз Сервисез Б.В.» компаниясы. 2020 жылы меншікті капиталға қатысты жаңа нормативтік талаптарды орындау мақсатында жалғыз қатысушы Компанияға 2020 жылға дейін есептелген бөлінбеген пайданы 31,360 мың теңге мөлшерінде жарғылық капиталға аударуға рұқсат етілді (2019 жылы: 192,000 мың теңге).

2020 және 2019 жылдардағы 31 желтоқсанда аяқталған жылдар іші Компания тиісінше 100,000 мың теңге және 567,345 мың теңге көлеміндегі дивидендтерді жариялады және төледі.

«Марш (Страховые Брокеры)» Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестігі

**2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Жеке Қаржы Есептілігіне Ескертулер (Жалғасы)
(басқасы көрсетілмесе, мың Қазақстандық теңгемен)**

---

14. Шартты қаржы міндеттемелері

Күрделі шығындар бойынша міндеттемелер

2020 және 2019 жылдардың 31 желтоқсанындағы ахуал бойынша Компанияның күрделі шығындар бойынша елеулі міндеттемелері болған жоқ.

Сот талаптары

2020 және 2019 жылдардың 31 желтоқсанында аяқталған жылдар ішінде Компанияға сот талаптары қойылған жоқ. Басшылық Компанияға елеулі шығын келмейді деп есептейді, сондықтан жеке қаржылық есептілікте резервтер құрылған жоқ.

Салық заңнамасы

Қазақстан Республикасының коммерциялық, атап айтқанда салық заңнамасында бірнеше түсіндірмесі болуы мүмкін ережелердің болуына байланысты. Сонымен қатар салық органдарының компания қызметінің мәселелері бойынша еркін пайымдау жасау тәжірибесіне байланысты қауіп бар. Салық органдары Басшылық тарапынан Компанияның қызметіне қатысты заңнаманы түсінуге негізделген қандай да бір нақты іс-әрекетті даулаған жағдайда, оның нәтижесі қосымша салық, айыппұл және өсімпұл төлемдеріне әкелуі мүмкін.

Компания Басшылығы барлық қажетті салықтық төлемдер жасалғанына сенімді, сондықтан жеке қаржылық есептілікте резервтер қарастырылмаған.

Салық органдарының салық кезеңі жабылғаннан кейін бес жыл ішінде салық төлемдерінің дұрыстығын тексеруге құқығы бар.

Операциялық орта

Қазақстан Республикасын қоса алғанда, дамушы елдердің нарықтары дамыған нарықтардан өзгешеленетін экономикалық, саяси, әлеуметтік, соттық және заңнамалық тәуекелдерге ұшырауы мүмкін. Қазақстан Республикасында бизнес жүргізуді реттеуші заңдар мен нормативтік актілер тез өзгертілуі мүмкін, оларды еркін түсіндіру мүмкіндігі бар. Қазақстан Республикасының болашақ даму бағыты негізінен мемлекеттің салықтық және ақшалай-кредиттік саясатына, қабылданатын заңдар мен нормативтік актілерге, сондай-ақ елдегі саяси жағдайдың өзгерістеріне байланысты.

Қазақстан Республикасы мұнай және газды үлкен көлемде өндіруші және экспорттаушы ел болғандықтан, әлемдік нарықтағы мұнай мен газ бағасының өзгерістері Қазақстан Республикасының экономикасына айрықша әсерін тигізеді. Сондай-ақ, экономиканың жай-күйіне мемлекеттің ірі инфрақұрылымдық жобаларға және елдің әлеуметтік-экономикалық дамуының әртүрлі бағдарламаларына шығындары әсер етеді.

«Марш (Страховые Брокеры)» Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестігі

**2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Жеке Қаржы Есептілігіне Ескертулер (Жалғасы)
(басқасы көрсетілмесе, мың Қазақстандық теңгемен)**

Сонымен қатар, 2020 жылдың басында жаңа коронавирус (COVID-19) бүкіл әлемде тез тарала бастады, бұл Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының (ДДСҰ) 2020 жылдың наурызында пандемия жариялауына әкелді. Көптеген елдердің COVID-19 таралуын тежеу жөніндегі қабылдаған шаралары көптеген компаниялар үшін операциялық қиындықтарға алып келеді және әлемдік қаржы нарықтарына айтарлықтай әсер етеді. Жағдай жедел қарқынмен дамып келе жатқандықтан, COVID-19 экономиканың әртүрлі салаларындағы көптеген компаниялардың қызметіне айтарлықтай әсер етуі мүмкін, оның ішінде өндірісті тоқтата тұру немесе жабу, жеткізілім тізбегінің үзілуі, персонал карантині, сұраныстың төмендеуі және қаржыландыруды алу қиындықтарымен байланысты операциялардың үзілуімен шектелмейді. Сонымен қатар, Компания әлемдік экономикаға және негізгі қаржы нарықтарына теріс әсер етуі салдарынан COVID-19 одан да үлкен әсеріне тап болуы мүмкін. Компанияның қызметіне COVID-19-ның едәуір әсері көбінесе вирустың ғаламдық және қазақстандық экономикаға әсер ету ұзақтығына және таралуына байланысты болады.

Компания басшылығы қолданыстағы жағдайдағы өзгерістерді бақылайды және Компанияның жақын болашақта тұрақты жағдайын және бизнесін дамытуды қолдау үшін келесі шараларды қолданады:

- 1) клиенттердің қызметі нарығындағы беталыстарды және олардың қызметкерлерінің денсаулығын қадағалау;
- 2) еңбек нарығындағы аурушаңдық деңгейіне және Компания белсенділігінің сәйкесінше өзгеруіне бақылау жасау;
- 3) карантин және оның салдары шеңберінде клиенттер үшін оңтайлы сақтандыру бағдарламаларын құру;
- 4) Covid-19 ауруы және аурудың салдары кезіндегі тәуекелдерді жабу үшін сақтандыру бағдарламаларын әзірлеу;
- 5) валюта бағамының өзгеруіне жергілікті және шетелдік клиенттер арасындағы қатынастардағы валюта нарығын болжау және сараптау, сол арқылы қаражаттың түсуін / жылыстауын бақылау.

Алайда, менеджмент бағалардың одан әрі өзгеруін және олардың Компанияның қаржылық жағдайына әсерін сенімді түрде бағалай алмайды.

**«Марш (Страховые Брокеры)»
Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестігі**

**2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Жеке Қаржы Есептілігіне Ескертулер (Жалғасы)
(басқасы көрсетілмесе, мың Қазақстандық теңгемен)**

15. Байланысты тараптармен жасалатын операциялар

Байланысты тараптар немесе байланысты тараптармен жасалатын операциялар ХҚЕС (IAS) 24 «Байланысты тараптар туралы ақпаратты ашып көрсету» стандартында берілген анықтамаға сәйкес мыналарды қамтиды:

Директорлар мен негізгі басшылықтың басқа мүшелеріне сыйақы беру төмендегідей көрсетілген:

	2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл		2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	
	Байланысты тараптармен жасалатын операциялар	Қаржылық есептілік баптарына сәйкес санат бойынша жиыны	Байланысты тараптармен жасалатын операциялар	Қаржылық есептілік баптарына сәйкес санат бойынша жиыны
Негізгі басқарушы персоналға сыйақы беру:	78,131	249,056	89,597	329,928
- қызметкерлердің еңбекақысы және өзге қысқа мерзімді сыйақылары	78,131		89,597	

2020 және 2019 жылдардың 31 желтоқсанындағы ахуал бойынша байланысты тараптармен жасалатын Компания операциялары бойынша қалдықтар төменде берілген:

	2020 жылғы 31 желтоқсан		2019 жылғы 31 желтоқсан	
	Байланысты тараптармен баланстар	Қаржылық есептілік баптарына сәйкес санат бойынша жиыны	Байланысты тараптармен баланстар	Қаржылық есептілік баптарына сәйкес санат бойынша жиыны
Дебиторлық берешек	111,151	143,381	39,386	88,295
- жалпы бақылаудағы компаниялар	111,151		39,386	
Кредиторлық берешек	143,692	143,770	80,867	80,867
- жалпы бақылаудағы компаниялар	143,692		80,867	

**«Марш (Страховые Брокеры)»
Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестігі**

**2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Жеке Қаржы Есептілігіне Ескертулер (Жалғасы)
(басқасы көрсетілмесе, мың Қазақстандық теңгемен)**

2020 және 2019 жылдардың 31 желтоқсанында аяқталған жылдардың пайда мен шығын және өзге жиынтық кіріс туралы жеке есебінде байланысты тараптармен жасалатын операциялар бойынша туындаған келесі сомалар көрсетілді:

	2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл		2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	
	Байланысты тараптармен жасалатын операциялар	Қаржылық есептілік баптарына сәйкес санат бойынша жиыны	Байланысты тараптармен жасалатын операциялар	Қаржылық есептілік баптарына сәйкес санат бойынша жиыны
Брокерлік қызметтер бойынша				
комиссиялық кірістер	145,116	369,842	706,056	951,495
- жалпы бақылаудағы компаниялар	145,116		706,056	
Өзге кірістер	-	1,776	13,104	13,615
- жалпы бақылаудағы компаниялар	-		13,104	
Еңбекақы бойынша шығыстарды шегергендегі жалпы және әкімшілік шығыстар	95,986	200,087	78,971	198,506
- бас компания	69,494		71,318	
- жалпы бақылаудағы компаниялар	26,492		7,653	

16. Қаржы құралдарының әділ құны

Әділ құны активті сатудан алынуы тиіс болған немесе бағалау күні нарыққа қатысушылар арасындағы кәдімгі мәміле шеңберінде міндеттемелерді табыстау кезінде төленуі тиіс болған бағаны ескеріп анықталады. Басшылық қаржы активтері мен міндеттемелерінің әділ құны осы активтер мен міндеттемелердің қысқа мерзімділігіне байланысты шамамен олардың баланстық құнына сәйкес келеді деп санайды. Компанияның әділ құны бойынша қандай да бір қаржы активі мен міндеттемесі жоқ, сондықтан әділ құны иерархиясы берілмеген.

17. Капиталды басқару

Компания қарыз ақша мен капитал қатынасын оңтайландыру арқылы қатысушылардың пайдасын барынша арттыра отырып, жақын болашақта қызметін жалғастыру үшін капиталды басқарады.

Компания капиталының құрылымы төленген жарғы капиталы мен бөлінбеген пайда кіретін қатысушы капиталынан тұрады және ол қатысушы капиталындағы өзгерістер туралы жеке есепте ашып көрсетіледі.

Капитал құрылымын Компания Басшылығы жарты жылда бір рет қарайды. Осындай қарау кезінде Басшылық, әсіресе, капитал құнын және әр капитал класына байланысты тәуекелдерді талдайды. Басшылықтың ұсыныстары негізінде Компания бөлінген пайданы төлеу, жарғылық капиталды көбейту, қосымша қарыз ақша тарту немесе қолданыстағы кредиттерді өтеу арқылы капитал құрылымын түзетеді.

«Марш (Страховые Брокеры)» Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестігі

2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Жеке Қаржы Есептілігіне Ескертүлер (Жалғасы)
(басқасы көрсетілмесе, мың Қазақстандық теңгемен)

18. Тәуекелдерді басқару саясаты

Тәуекелдерді басқару Компания қызметінде маңызды рөл атқарады. Компанияның қызметіне тән негізгі тәуекелдерге мыналар жатады:

- Операциялық тәуекел;
- Кредиттік тәуекел;
- Өтімділік тәуекелі;
- Нарықтық тәуекел.

Әрекетті және тиімді тәуекелдерді басқару саясатын қамтамасыз ету үшін Компания негізгі мақсаты Компанияны бар тәуекелдерден қорғап, жоспарланған көрсеткіштерге жетуге мүмкіндік беру болып табылатын тәуекелдерді басқарудың негізгі принциптерін белгіледі. Берілген принциптерді Компания келесі тәуекелдерді басқарғанда пайдаланады:

Операциялық тәуекел

Компания жүйенің тиімсіздігі немесе ішкі процестердің, жүйелердің бұзылуы, адам факторының болуы немесе қандай да бір сыртқы жағымсыз фактордың әсері салдарынан шығын шегу арқылы операциялық тәуекелге ұшырауы мүмкін.

Компанияның тәуекелдерді басқару саясаты тиісті шектеулер мен бақылауды белгілеу үшін осы тәуекелді айқындау және талдау ескерілетіндей әзірленген.

Кредиттік тәуекел

Компания оның ақшалай қаражат пен баламаларынан және дебиторлық берешектен басқа қаржы активтері болмауына байланысты кредиттік тәуекелге ұшырамайды.

Әрі қарай мойындалған халықаралық рейтингілік агенттікті немесе ішкі рейтингіні пайдаланып бағаланған 20120 және 2019 жылдардың 31 желтоқсанындағы ахуал бойынша несие рейтингілерге сай Топтың қаржы активтерінің жіктелуі берілген:

	BVB	BVB-	Кредиттік рейтинг берілмеген	2020 жылғы 31 желтоқсан Жиынтығы
Ақшалай қаражат пен оның баламалары	-	292,394	-	292,394
Дебиторлық берешек	111,151	-	32,230	143,381
	BVB	BVB-	Кредиттік рейтинг берілмеген	2019 жылғы 31 желтоқсан Жиынтығы
Ақшалай қаражат пен оның баламалары	-	524,284	-	524,284
Дебиторлық берешек	52,504	-	35,791	88,295

Компанияның қызмет аясы жалпы алғанда қаржы құралдарына қатысты туындайтын кредиттік тәуекелге бейім. Компанияның кредиттік тәуекелі Қазақстан Республикасында шоғырланған.

**«Марш (Страховые Брокеры)»
Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестігі**

**2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Жеке Қаржы Есептілігіне Ескертулер (Жалғасы)
(басқасы көрсетілмесе, мың Қазақстандық теңгемен)**

Төмендегі кестеде құнсызданған активтердің, сондай-ақ мерзімі өткен берешектің туындау уақыты бойынша құнсыздану жіктелген құнсызданған активтердің және құнсызданбаған активтердің баланстық құны көрсетілген:

	Ұжымдық негізде бағаланатын қаржы активтері					2020 жылғы 31 желтоқсан		
	Ағымдағы активтер	3 айға дейін	3–6 ай	6 ай – 1 жыл	1 жылдан астам	Құнсызданған қаржы активтері	Күтілетін кредиттік шығындар бойынша резерв	Жиыны
Ақшалай қаражат пен оның баламалары	292,394	-	-	-	-	-	-	292,394
Дебиторлық берешек	63,689	20,085	33,470	26,823	-	-	(686)	143,381

	Ұжымдық негізде бағаланатын қаржы активтері					2019 жылғы 31 желтоқсан		
	Ағымдағы активтер	3 айға дейін	3–6 ай	6 ай – 1 жыл	1 жылдан астам	Құнсызданған қаржы активтері	Күтілетін кредиттік шығындар бойынша резерв	Жиыны
Ақшалай қаражат пен оның баламалары	524,284	-	-	-	-	-	-	524,284
Дебиторлық берешек	49,003	29,444	9,412	690	-	-	(254)	88,295

Төмендегі кестеде дебиторлық берешек бойынша кредиттік тәуекелдің максималды шамасы көрсетілген:

	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Жалпы бастапқы құны	144,067	88,549
Күтілетін кредиттік шығындар бойынша резервтер	(686)	(254)
Таза баланстық құны	143,381	88,295

Дебиторлық берешекке қатысты Компания бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік шығындар мөлшерінде шығындарға арналған резервті бағалау үшін ХҚЕС (IFRS) 9 көзделген оңайлатылған тәсілді қолданды. Компания мұндай баптар бойынша күтілетін кредиттік шығындарды ағымдағы жағдайларды және болашақ экономикалық жағдайларды бағалауды ескере отырып, сәйкесінше түзетілген, борышкерлердің мерзімі өткен төлемдер мәртебесіне сүйене отырып, өткен кредиттік шығындар тәжірибесіне негізделген резервтік матрицаны қолдану арқылы анықтайды.

Тиісінше, мұндай активтердің кредиттік тәуекел профилі төлемдер матрицасы тұрғысында өткен кезеңдер іші төлем мерзімі өткен мәртебесі негізінде ұсынылған.

«Марш (Страховые Брокеры)» Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестігі

**2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Жеке Қаржы Есептілігіне Ескертулер (Жалғасы)
(басқасы көрсетілмесе, мың Қазақстандық теңгемен)**

Географиялық шоғырландыру

Компания заңнама нормаларындағы өзгерістерге байланысты тәуекелге бақылау жүргізеді және оның Компания қызметіне әсерін бағалайды. Бұл тәсіл Компанияға Қазақстан Республикасындағы инвестициялық климаттың өзгеруінен болуы мүмкін шығынды барынша азайтуға мүмкіндік береді.

2020 және 2019 жылдардың 31 желтоқсанындағы ахуал бойынша Компанияның Қазақстаннан тыс дебиторлық берешегінің шоғырлануы тиісінше 91.5% және 59.2 % құрады.

2020 және 2019 жылдардың 31 желтоқсанындағы ахуал бойынша Компанияның Қазақстаннан тыс кредиторлық берешегінің шоғырлануы тиісінше 99.9% және 100 % құрады.

Компанияның дебиторлық және кредиторлық берешектен басқа барлық қаржы активтері мен міндеттемелері Қазақстанда орналасқан.

Өтімділік тәуекелі

Өтімділік тәуекелі — нақты төлеу мерзімі келгенде қаржы құралдарына байланысты міндеттемелерді өтеу үшін қаражат алу кезінде қиындықтар туындау тәуекелі.

2020 жылғы 31 желтоқсандағы ахуал бойынша қаржылық міндеттемелер 143,770 мың теңге сомасындағы қысқа мерзімді міндеттемелерден, 16,810 өзге қаржы міндеттемелерден және 12 айдан аз мерзімі 15,345 мың теңге сомасындағы жалдау міндеттемелерімен және бір жылдан бес жылға дейінгі мерзіммен 57,531 мың теңгеден тұрды.

2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша, қаржылық міндеттемелер 80,867 мың теңге мөлшеріндегі қысқа мерзімді міндеттемелерден және 13,552 өзге қаржы міндеттемелерден және 12 айдан аз мерзімі 15,124 мың теңге сомасындағы жалдау міндеттемелерімен және бір жылдан бес жылға дейінгі мерзіммен 25,758 мың теңгеден тұрды.

2020 және 2019 жылдардың 31 желтоқсанындағы ахуал бойынша Компанияның өтімділік тәуекелінің туындауына әкелуі мүмкін елеулі қаржы міндеттемелері болған жоқ.

Нарықтық тәуекел

Нарықтық тәуекелге пайыздық мөлшерлеменің өзгеру тәуекелі, валюталық тәуекел және Компания ұшырауы мүмкін өзге баға тәуекелдері кіреді. 2019 жылмен салыстырғанда 2020 жылы Компанияда осы тәуекелдердің құрамы мен оларды бағалау және басқару әдістерінде өзгерістер болған жоқ.

Компания қаражат тартпайтындықтан және пайыз есептелетін кредиттері болмағандықтан, пайыздық мөлшерлеменің өзгеру тәуекеліне ұшырамайды.

«Марш (Страховые Брокеры)» Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестігі

2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Жеке Қаржы Есептілігіне Ескертулер (Жалғасы)
(басқасы көрсетілмесе, мың Қазақстандық теңгемен)

Компания Басшылығы Компания пайыздық мөлшерлеменің өзгеруі бойынша елеулі тәуекелге және ақша ағындарына қатысты тиісті тәуекелге ұшырамайды деп есептейді. Басшылық Компанияның қаржы қызметінің ағымдағы нәтижелерін бақылайды, пайыздық мөлшерлеменің өзгеруіне қатысты Компанияның осалдығын және оның Компания пайдасына әсерін бағалайды.

Валюталық тәуекел

Валюталық тәуекел валюталардың айырбас бағамының өзгеруіне байланысты қаржы құралы құнының өзгеру тәуекелін білдіреді. Компанияның қаржы жағдайы және ақша ағындары шетел валюталарының айырбас бағамының құбылуы әсеріне ұшырауға бейім.

Компания валюталық тәуекелді айырбас бағамының құбылуына және өзге макроэкономикалық индикаторларға жүйелі түрде мониторинг жүргізу арқылы ашық валюталық позицияны қадағалау жолымен басқарады.

Компанияның валюталық тәуекелінің деңгейі туралы ақпарат төменде берілген:

	АҚШ доллары 1 АҚШ доллары = Теңге	Еуро 1 Еуро = 516.79 теңге	Фунт стерлинг 1 Фунт = 574.88 теңге	2020 жылғы 31 желтоқсан Барлығы	
ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ:					
Ақшалай қаражат пен оның баламалары	7,234	282,893	2,267	-	292,394
Дебиторлық берешек	32,009	96,694	14,678	-	143,381
ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІНІҢ ЖИЫНЫ	39,243	379,587	16,945	-	435,775
ҚАРЖЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ:					
Кредиторлық берешек	2,948	32,870	4,741	103,211	143,770
Жалдау бойынша міндеттемелер	72,876	-	-	-	72,876
Өзге міндеттемелер	16,810	-	-	-	16,810
ҚАРЖЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІНІҢ ЖИЫНЫ	92,634	32,870	4,741	103,211	233,456
АШЫҚ БАЛАНСТЫҚ ПОЗИЦИЯ	(53,391)	346,717	12,204	(103,211)	202,319

**«Марш (Страховые Брокеры)»
Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестігі**

**2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Жеке Қаржы Есептілігіне Ескертулер (Жалғасы)
(басқасы көрсетілмесе, мың Қазақстандық теңгемен)**

	Теңге	АҚШ доллары 1 АҚШ доллары = 382.59 теңге	Еуро 1 Еуро = 429.00 теңге	Фунт стерлинг 1 Фунт = 503.41 теңге	2019 жылғы 31 желтоқсан Барлығы
ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ:					
Ақшалай қаражат пен оның баламалары	68,617	437,945	17,722	-	524,284
Дебиторлық берешек	35,791	36,961	15,543	-	88,295
ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІНІҢ ЖИЫНЫ	104,408	474,906	33,265	-	612,579
ҚАРЖЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ:					
Кредиторлық берешек	-	26,840	4,326	49,701	80,867
Жалдау бойынша міндеттеме	40,882	-	-	-	40,882
Өзге міндеттемелер	13,552	-	-	-	13,552
ҚАРЖЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІНІҢ ЖИЫНЫ	54,434	26,840	4,326	49,701	135,301
АШЫҚ БАЛАНСТЫҚ ПОЗИЦИЯ	49,974	448,066	28,939	(49,701)	477,278

Валюталық тәуекелге сезімталдықты талдау

Төмендегі кестеде АҚШ доллары, еуро және фунт стерлинг бағамының теңгеге қатысты ұлғаюы мен азаюына Компания сезімталдығының талдауы берілген. Берілген сезімталдық деңгейі Компанияның негізгі басқарушы персоналы үшін валюталық тәуекелдер туралы есептер жасағанда Компания ішінде қолданылады және Компания басшылығының валюта бағамдарының ықтимал өзгерістерін бағалауы болып табылады. Сезімталдықты талдауда айырбастағанда 2020 және 2019 жылдардың 31 желтоқсанында +20/-20 %-ға өзгертілген бағамдар қолданылатын кезең соңында болған шетел валютасындағы сомалар ғана қамтылған.

	2020 жылғы 31 желтоқсан		2019 жылғы 31 желтоқсан	
	теңге/АҚШ доллары +20%	теңге/АҚШ доллары -20%	теңге/АҚШ доллары +20%	теңге/АҚШ доллары -20%
Пайдаға не шығынға және қатысушы капиталына әсері	69,343	(69,343)	89,613	(89,613)
	2020 жылғы 31 желтоқсан		2019 жылғы 31 желтоқсан	
	теңге/еуро +20%	теңге/еуро -20%	теңге/еуро +20%	теңге/еуро -20%
Пайдаға не шығынға және қатысушы капиталына әсері	2,441	(2,441)	5,788	(5,788)
	2020 жылғы 31 желтоқсан		2019 жылғы 31 желтоқсан	
	еңге/фунт стерлинге +20%	еңге/фунт стерлинге -20%	еңге/фунт стерлинге +20%	еңге/фунт стерлинге -20%
Пайдаға не шығынға және қатысушы капиталына әсері	(20,642)	20,642	(9,940)	9,940

«Марш (Страховые Брокеры)» Жауапкершілігі Шектеулі Серіктестігі

**2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Жеке Қаржы Есептілігіне Ескертулер (Жалғасы)
(басқасы көрсетілмесе, мың Қазақстандық теңгемен)**

Баға тәуекелі

Компания үлестік бағалы қағаздарға салымдарға қатысты баға тәуекеліне ұшырамайды, себебі ол осы құралдармен сауда операцияларын жүргізбейді.

19. Есепті кезең аяқталғаннан кейінгі оқиғалар

«Марш и МакЛеннан Компаниз Сервисез Б.В.» Компаниясының жалғыз қатысушысының жалпы жиналысының шешіміне негізделіп, Топ басшылығы бизнестің табыстылығын жақсарту, нарықтағы бәсекеге қабілеттілікті және басқару тиімділігін арттыру мақсатында компаниялар активтерін біріктіру мақсатында еншілес компания «Марш (Риск Консалтинг)» ЖШС-ті бас компания «Марш (Страховые брокеры)» ЖШС-ке қосу арқылы қайта құру процесін бастады. Осы кезеңде Компания барлық тиісті шараларды MarshMcLennan ішкі саясатына және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүзеге асыруда. Басшылық қайта құру процесін ағымдағы жылдың соңына дейін аяқтауды жоспарлап отыр.